

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ	1-1
1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-1
3. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ	1-1
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ตารางเปรียบเทียบร่างแก้ไขเพิ่มเติม	2-1
3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ	2-2
4. ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น	2-3
5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น	2-3
6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-4
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ	3-1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-2
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-2
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-2
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)	3-3
7. การกำหนดให้มีระบบใบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-4
8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ	3-4
9. บทกำหนดโทษ	3-4
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ	4-1

ภาคผนวก

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่...) พ.ศ. (นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว และได้จัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ โดยสรุป ดังนี้

1. การรับฟังความคิดเห็น ผลการรับฟังความคิดเห็น จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th โดยมีผู้เข้าชม จำนวน 871 ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 21 ราย เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะกรรมที่ดิน จำนวน 1 ราย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 1 ราย และประชาชนทั่วไป จำนวน 19 ราย สำหรับประเด็นคำถามที่ว่าท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไรกับการกำหนดให้ที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งประชาชนทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินโดยสงบเปิดเผยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปีติดต่อกัน และเจ้าของที่ดินนั้นมิได้หวงกัน สมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไปได้ใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว โดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน มีผู้เห็นด้วย จำนวน 14 คน ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 7 คน มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 10 คน ที่เห็นด้วย เช่น ประชาชนมีสิทธิที่จะได้มาทำประโยชน์ในที่ดินไม่ปล่อยให้รกร้างว่างเปล่า อยากให้มีสวนสาธารณะในหมู่บ้านเยอะๆ เด็กๆ จะได้มีที่เล่นกีฬา ส่วนที่ไม่เห็นด้วย เช่น เป็นการลิดรอนสิทธิรบกวนการถือครองของเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน เห็นสมควรกำหนดระยะเวลาที่ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปีติดต่อกัน ไม่ใช่ไม่น้อยกว่า 3 ปี สำหรับคำถามที่ว่าท่านเห็นสมควรให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านเป็นกฎหมายหรือไม่ เห็นด้วย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ไม่เห็นด้วย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 งดออกเสียง ไม่มี จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน 6 หน่วยงาน โดยพบว่าไม่มีหน่วยงานที่แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัตินี้

2. การวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ มีประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ การเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไปได้ใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว มีผลกระทบต่อสังคมคือ เป็นประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับจากการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นกฎหมาย ทำให้ชุมชนจะได้มีที่ดินเพื่อทำประโยชน์ร่วมกันในการจัดกิจกรรมทางสังคม จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม การกีฬา รวมถึงให้มีส่วนร่วมทางสังคมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในบริเวณชุมชนให้ดีขึ้น เป็นการการเสริมสร้างความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชนที่ได้มีที่ดินทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชนมากขึ้น ผลกระทบอื่นที่สำคัญ คือ จะกระทบต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นรายได้หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าเจ้าของที่ดินอนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เพื่อประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอย

ร่วมกันในด้านกีฬาหรือด้านสวนสนุกที่มีเครื่องเล่น ก็จะเข้าเงื่อนไขในการขอลดหย่อนอัตราภาษีที่ดินตามพระราชบัญญัติการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2563

3. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) มีความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง มาตรา 6/1 วรรคสอง “หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินตามวรรคแรก ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด” เป็นการออกระเบียบกรมที่ดินที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินตามกฎหมายนี้ สำหรับการออกระเบียบกรมที่ดิน ซึ่งจะเป็นการออกระเบียบภายในกรมที่ดินที่เป็นกฎหมายลำดับรองที่อาจจะไม่รัดกุมและเปิดช่องให้มีการกระทำทุจริตในการปฏิบัติตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้

4. การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบ อันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้ว

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

1. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่ ☒ แก้ไขเพิ่มเติม ☐ ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินดังต่อไปนี้

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว (เพิ่มมาตรา 6/1)

2.2 เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันมีที่ดินที่เจ้าของที่ดินทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าโดยประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินโดยสงบเปิดเผยโดยเจ้าของที่ดินมิได้หวงกั้นเพื่อประโยชน์ในการใช้ที่ดินอย่างคุ้มค่าและมีประโยชน์ต่อประชาชน จึงควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เพื่อประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว โดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้เสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากปัจจุบันมีที่ดินที่เจ้าของที่ดินทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า โดยประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดิน โดยสงบเปิดเผยโดยเจ้าของที่ดินมิได้หวงกัน เพื่อประโยชน์ในการใช้ที่ดินอย่างคุ้มค่าและมีประโยชน์ต่อประชาชน จึงควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ มีอำนาจเข้าไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นประโยชน์สำหรับประชาชนทั่วไปจะได้ใช้สอยร่วมกัน โดยให้เพิ่มความเป็นมาตรา 6/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนี้ “ที่ดินที่ผู้มีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า หากเป็นที่ดินซึ่งประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยสงบเปิดเผยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปีติดต่อกัน โดยผู้มีสิทธิในที่ดินมิได้หวงกัน เมื่อประชาชนที่ใช้ประโยชน์ในที่ดินร้องขอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินตั้งอยู่ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นเอง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เพื่อประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว โดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน”

2. ตารางเปรียบเทียบร่างแก้ไขเพิ่มเติม

ประมวลกฎหมายที่ดิน	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
มาตรา 6 นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ บุคคลใดมีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หากบุคคลนั้นทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าเกินกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ (1) สำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน เกินสิบปีติดต่อกัน (2) สำหรับที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เกินห้าปีติดต่อกัน ให้ถือว่าเจตนาละเลยสิทธิในที่ดินเฉพาะส่วนที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือที่ปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า เมื่ออธิบดีได้ยื่นคำร้องต่อศาล และศาลได้	

ประมวลกฎหมายที่ดิน	ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายณัฐพงษ์ เรือปัญญาวุฒิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
สั่งเพิกถอนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ให้ที่ดินนั้นตกเป็นของรัฐเพื่อดำเนินการตามประมวล กฎหมายนี้ต่อไป	
	มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา 6/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน <u>“มาตรา 6/1 ที่ดินที่ผู้มีสิทธิในที่ดินตาม โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยที่ดิน ให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า หากเป็นที่ดินซึ่งประชาชน ทั่วไปใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยสงบเปิดเผยเป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปีติดต่อกัน โดยผู้มีสิทธิ ในที่ดินมิได้หวงกัน เมื่อประชาชนที่ใช้ประโยชน์ ในที่ดินร้องขอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดิน ตั้งอยู่ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นเอง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเปลี่ยนแปลง สภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เพื่อประโยชน์ที่ ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว โดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนแปลงสภาพ ที่ดินตามวรรคแรก ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด”</u>

3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

ผู้เกี่ยวข้องโดยตรง

1. กรมที่ดิน
2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
3. กรุงเทพมหานคร
4. เมืองพัทยา

ผู้เกี่ยวข้องโดยอ้อม

1. สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
2. สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย
3. ประชาชนทั่วไป

4. ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้ที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งประชาชนทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินโดยสงบเปิดเผยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปีติดต่อกัน และเจ้าของที่ดินนั้นมีได้หวงกัน สมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดินนั้นตั้งอยู่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไปได้ใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราวโดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน

2. ท่านเห็นว่าประมวลกฎหมายที่ดินที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีปัญหาหรือไม่ และการเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะแก้ปัญหาได้หรือไม่ อย่างไร

3. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

5.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2566 ถึงวันที่ 7 ธันวาคม 2566

5.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2566 ถึงวันที่ 7 ธันวาคม 2566

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.
ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ

หน้าแรก ร่างพระราชบัญญัติ รายงานผลการรับฟัง เกี่ยวกับเรา สืบค้นเป็นผู้ใช้ความเห็นร่างกฎหมาย ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายปฏิพงษ์ เรืองปัญญาวิ สมายักสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

รับฟังตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2566 ถึงวันที่ 7 ธันวาคม 2566

สถานะ: **ปิดรับความคิดเห็น**

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ประเภทร่าง เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่เป็นร่างการเงิน
เสนอโดย นายปฏิพงษ์ เรืองปัญญาวิ สมายักสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

ผู้แสดงความคิดเห็น 21 คน 66.67% 33.33%

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

1. อธิบดีกรมที่ดิน
2. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
3. ปลัดกรุงเทพมหานคร
4. ปลัดเมืองพัทยา
5. นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
6. นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น (ไม่มี)

6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

6.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th โดยมีผู้เข้าชมจำนวน 871 ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 21 ราย เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติในฐานะกรมที่ดิน จำนวน 1 ราย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 1 ราย และประชาชนทั่วไป จำนวน 19 ราย

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน 6 หน่วยงาน โดยพบว่าไม่มีหน่วยงานที่แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

6.2 ผลการรับฟังความคิดเห็น ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ความคิดเห็นกับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้ที่ดินที่ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ซึ่งประชาชนทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินโดยสงบเปิดเผยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปีติดต่อกัน และเจ้าของที่ดินนั้นมิได้หวงกัน สมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไปได้ใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว โดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน มีผู้เห็นด้วย จำนวน 14 คน ผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 7 คน มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 10 คน ดังนี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- ประชาชนมีสิทธิที่จะได้มาทำประโยชน์ในที่ดิน ไม่ปล่อยให้รกร้างว่างเปล่า - ที่ผ่านมามีปัญหาบังคับใช้ไม่ได้จริงเพราะติดเงื่อนไขข้ออธิบดี และเพื่อให้การจัดการที่ดินเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ - ประชาชนจะได้ใช้ประโยชน์จากที่ดินที่ถูกทิ้งให้รกร้างจริงๆ - ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของนายทุนที่มีอยู่จำนวนมาก - การเสนอกฎหมายนี้เป็นประโยชน์ของประชาชน - เยี่ยมมากที่ประชาชนจะได้ประโยชน์สุดๆ - อยากให้มีสวนสาธารณะในหมู่บ้านเยอะๆ เด็กๆ จะได้มีที่เล่นกีฬา - เป็นการรับรองให้บุคคลให้มีสิทธิใช้ประโยชน์ชั่วคราว ดีกว่าไม่ได้เลย (เว็บไซต์)	- เป็นการลดทอนสิทธิรบกวนการถือครองของเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน - เห็นสมควรกำหนดระยะเวลาที่ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปีติดต่อกัน ไม่ใช่ไม่น้อยกว่า 3 ปี (เว็บไซต์)

2. ท่านเห็นว่าประมวลกฎหมายที่ดินที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีปัญหาหรือไม่ และการเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะแก้ปัญหานั้นได้หรือไม่ อย่างไร ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น และไม่มีข้อเสนอแนะ (จากเว็บไซต์)

3. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4. ท่านเห็นสมควรให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านเป็นกฎหมายหรือไม่ เห็นด้วย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ไม่เห็นด้วย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 งดออกเสียง (ไม่มี) (เว็บไซต์)

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ

1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่โดยที่ประมวลกฎหมายที่ดินมีได้บัญญัติรับรองให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ถูกทิ้งร้างมานานในพื้นที่ใกล้เคียงกับชุมชน และเนื่องจากปัจจุบันมีที่ดินที่เจ้าของที่ดินทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า โดยประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินโดยสงบเปิดเผยโดยเจ้าของที่ดินมิได้หวงกัน เพื่อประโยชน์ในการใช้ที่ดินอย่างคุ้มค่าและมีประโยชน์ต่อประชาชน จึงควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ มีอำนาจเข้าไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นประโยชน์สำหรับประชาชนทั่วไปจะได้ใช้สอยร่วมกัน โดยให้เพิ่มความเป็นมาตรา 6/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนี้ “ที่ดินที่ผู้มีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า หากเป็นที่ดินซึ่งประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยสงบเปิดเผยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปีติดต่อกัน โดยผู้มีสิทธิในที่ดินมิได้หวงกัน เมื่อประชาชนที่ใช้ประโยชน์ในที่ดินร้องขอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ที่ดินตั้งอยู่ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นเอง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เพื่อประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว โดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน” ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จึงเสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ถูกทิ้งร้างมานานในพื้นที่ใกล้เคียงกับชุมชนต่อไป

2. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

ความสอดคล้องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 56 รัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนายั่งยืน

มาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนายั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐหรือการมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงาน

ของรัฐดำเนินการ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการนั้นก็ได้

รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวาระหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน

กฎหมายตามวาระหนึ่งและกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกัน การทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ และต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และการป้องกันการก้าวล่วงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นประโยชน์กับประชาชนทั่วไปได้ใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว โดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน จะทำให้ชุมชนเข้าไปในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในการจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์ในด้านสังคม และชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดูแล รักษา ใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณชุมชนให้ดีขึ้น

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- ประมวลกฎหมายที่ดิน
- พระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2563

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ (ไม่มี)

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

เป็นประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับจากการเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้เป็นกฎหมาย จะทำให้ชุมชนได้มีที่ดินเพื่อทำประโยชน์ร่วมกันในการจัดกิจกรรมทางสังคม ทางวัฒนธรรม และการกีฬา มีสาธารณูปโภคที่ดีขึ้น รวมถึงให้มีส่วนร่วมทางสังคมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในบริเวณชุมชนให้สวยงาม เป็นการเสริมสร้างความรัก ความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชนที่ได้มีที่ดินทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชนมากขึ้น

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

กระทบต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นรายได้หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การที่กฎหมายบัญญัติให้ที่ดินที่มีสิทธิในที่ดินตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ทอดทิ้ง ไม่ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือปล่อยที่ดินให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่า หากเป็นที่ดินซึ่งประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์ ร่วมกัน และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เพื่อประโยชน์ ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันเป็นการชั่วคราว โดยไม่กระทบต่อกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน ถ้าเจ้าของที่ดิน อนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เพื่อประโยชน์ ที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันในด้านกีฬาหรือด้านสวนสนุกที่มีเครื่องเล่น ก็จะเข้าเงื่อนไขในการขอลดหย่อน อัตราการชำระภาษีที่ดินตามพระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2563 มาตรา 4 (8) ที่ให้ ลดภาษีในอัตราร้อยละเก้าสิบของจำนวนภาษีที่จะต้องเสียสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นสถานที่ ให้บริการแก่ประชาชนเป็นการทั่วไปเพื่อการเล่นกีฬาตามชนิดที่คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย กำหนดให้สามารถขอลดทะเบียนจัดตั้งสมาคมกีฬาได้ หรือเพื่อจัดทำเป็นสวนสนุกที่มีเครื่องเล่นที่ได้รับ อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ดังนั้น การให้ประชาชนชนทั่วไปใช้ประโยชน์ในที่ดิน ในลักษณะดังกล่าว ก็จะทำให้เจ้าของที่ดินใช้สิทธิขอลดหย่อนภาษีได้

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี ☒ ไม่มี

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบอนุมัติอนุญาต

☐ มี ☒ ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ ตามกฎหมาย

☐ มี ☒ ไม่มี

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมาย ลำดับรอง

☒ มี ☐ ไม่มี

มาตรา 6/1 วรรคสอง “หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินตามวรรคแรก ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด”

บทวิเคราะห์

กฎหมายกำหนดให้ต้องออกกฎหมายลำดับรอง คือ การออกระเบียบกรมที่ดินที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินตามกฎหมายนี้ สำหรับการออกระเบียบกรมที่ดิน ซึ่งจะเป็น การออกระเบียบภายในกรมที่ดินที่เป็นกฎหมายลำดับรองที่อาจจะไม่รัดกุมและเปิดช่องให้มีการกระทำ ทุจริตในการปฏิบัติตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

☐ มี

☒ ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือ ข้ำซ้อนหรือขัดกัน

☐ มี

☒ ไม่มี

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

☐ มี

☒ ไม่มี

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาตอนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

9. บทกำหนดโทษ

☒ ไม่มี

☐ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุปกรณ์

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบ อันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้ว ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2566

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็น
และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดย
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น

และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

เพื่อประโยชน์ในแก้ปัญหาให้หน่วยงานของรัฐเข้าพัฒนาที่ดินที่เจ้าของที่ดินไม่หวงห้ามให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือหาเจ้าของที่ดินไม่ได้ รวมทั้งเจ้าของที่ดินไม่สะดวกที่จะโอนที่ดินดังกล่าวให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ควรให้ที่ดินดังกล่าวตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

๒.๒ เหตุผล

เนื่องจากสภาพปัจจุบันมีที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิตามกฎหมายจำนวนมากที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน มีสภาพควรพัฒนาให้เหมาะสมที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน แต่มีปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินที่หน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปพัฒนาได้ จึงควรมีกฎหมายกำหนดให้ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตกเป็นที่สาธารณประโยชน์เพื่อให้หน่วยงานของรัฐเข้าพัฒนาที่ดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

เนื่องจากมีที่ดินที่ประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งมีสภาพเสื่อมโทรมขาดการบำรุงรักษา และภาครัฐไม่มีอำนาจเข้าไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาตามที่ประชาชนเรียกร้องได้ เพราะที่ดินเหล่านั้นมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของเอกชนที่ถูกจัดอยู่ในรูปแบบการจัดสรรที่ดิน เช่น พื้นที่บ้านจัดสรร หรืออาคารชุดซึ่งมีการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดมาตรการในการคุ้มครองผู้ซื้อที่ดินจัดสรร โดยเฉพาะการได้สิทธิในที่ดินจัดสรรและการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ สาธารณูปโภคที่ผู้จัดสรรที่ดินได้จัดให้มีขึ้นให้ตกอยู่ในภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินจัดสรรและเป็นหน้าที่ของผู้จัดสรรที่ดินที่จะต้องบำรุงรักษาสาธารณูปโภคให้คงสภาพเช่นนั้นต่อไป โดยผู้จัดสรรที่ดินจะพ้นจากภาระหน้าที่บำรุงรักษาสาธารณูปโภคเมื่อผู้ซื้อที่ดินจัดสรรจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้หรือนิติบุคคลตามกฎหมายอื่น หรือผู้จัดสรรที่ดินได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการบำรุงรักษาสาธารณูปโภค หรือผู้จัดสรรที่ดินจดทะเบียนโอนทรัพย์สินดังกล่าวให้เป็นสาธารณประโยชน์แล้วโดยไม่ได้มีการดำเนินการอย่างใดในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคภายหลังจากครบกำหนดระยะเวลาที่ผู้จัดสรรที่ดินรับผิดชอบแล้ว เป็นต้น และยังมีปัญหามากมายที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนซึ่งอยู่อาศัยในที่ดินจัดสรร โดยเฉพาะโครงการที่ดินจัดสรรที่มีมาก่อนกฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ เช่น หมู่บ้านจัดสรรที่ไม่สามารถจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านได้ เจ้าของที่ดินจัดสรรใช้พื้นที่สาธารณะส่วนกลางของหมู่บ้านหาผลประโยชน์ มีการให้บุคคลอื่นเช่าที่ดินส่วนกลางของหมู่บ้านหรือนำไปจำหน่ายที่ดินหรือถนนของหมู่บ้าน เกิดปัญหาน้ำท่วมขังถนนหมู่บ้าน ปัญหาถนนหมู่บ้านชำรุดเสียหายขาดการบำรุงรักษา ปัญหาท่อระบายน้ำชำรุดเกิดน้ำท่วมขัง ขาดแคลนไฟส่องสว่าง ไม่มีสวนสาธารณะและพื้นที่สีเขียว หรือปัญหาสภาพถนนหนทางที่ชำรุดทรุดโทรม ซึ่งหน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับประชาชนได้ เป็นการได้รับบริการสาธารณูปโภคหรือทรัพย์สินที่ใช้สอยร่วมกันแบบไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะอื่น ๆ ที่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลาย ๆ แห่งทั่วประเทศยังขาดการดูแลและทำนุบำรุงรักษาโดยที่หน่วยงานภาครัฐไม่มีอำนาจเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาตามที่ประชาชนร้องขอได้ แม้ว่าในกรณีของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๓๖ ที่กำหนดให้กรุงเทพมหานครสามารถนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเข้าไปพัฒนาทรัพย์สินที่ประชาชนทั่วไปใช้สอยร่วมกันในพื้นที่ส่วนบุคคลได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดแล้วก็ตาม แต่ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่มาก เนื่องจากข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครมีสถานะเป็นเพียงกฎหมายลำดับรอง หากมีการดำเนินการที่ขัด

ต่อกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติย่อมไม่มีผล จึงต้องใช้บังคับตามกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ จากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบอย่างมากต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน จึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่) พ.ศ. เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

- ๒.๑ กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย
- ๒.๒ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
- ๒.๓ กรุงเทพมหานคร
- ๒.๔ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น
- ๒.๕ ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะกำหนดให้ที่ดินของเอกชนที่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นเวลาสิบปีสำหรับที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ หรือหนึ่งปีสำหรับที่ดินที่มีสิทธิครอบครอง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ประกาศไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จนครบเวลาดังกล่าวและผู้มีสิทธิในที่ดิน นั้นไม่ได้คัดค้านให้ถือว่าที่ดินตกเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน

๓.๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

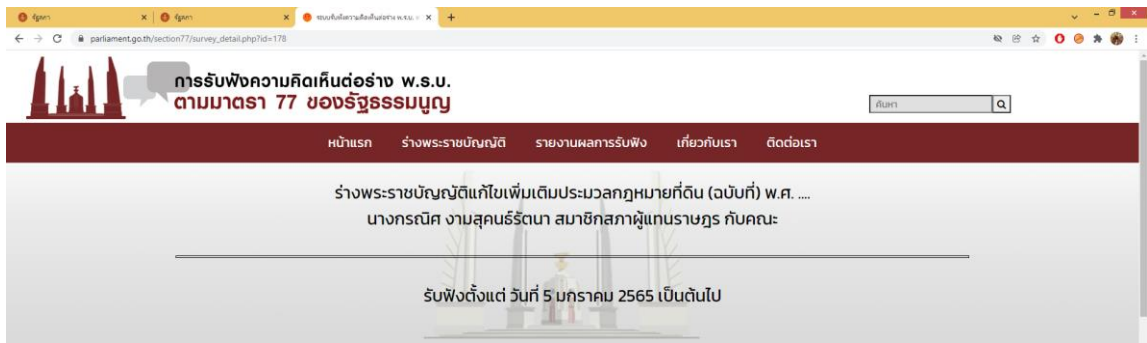
๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น เปิดรับฟังตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา ๒๙ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th สรุปได้ดังนี้

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๓ ราย ซึ่งเป็นข้าราชการ นักศึกษาและประชาชนทั่วไป

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะกำหนดให้ที่ดินของเอกชนที่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นเวลาสิบปีสำหรับที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ หรือหนึ่งปีสำหรับที่ดินที่มีสิทธิครอบครอง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ประกาศไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จนครบเวลาดังกล่าวและผู้มีสิทธิในที่ดินนั้นไม่ได้คัดค้านให้ถือว่าที่ดินตกเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน

เห็นด้วย ๓ ราย

ไม่เห็นด้วย (ไม่มี)

๒. ความคิดเห็นอื่น/ข้อเสนอแนะ โดยสรุปความคิดเห็นของผู้ที่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ

- เพื่อประโยชน์สาธารณะแต่ควรกำหนดขนาดของพื้นที่ เพื่อป้องกันการล้วงล้ำที่ดินของเจ้าของกรรมสิทธิ์เกินควรถึงแม้จะผ่านความยินยอมจากเจ้าของที่ดินแล้ว และควรขยายระยะเวลาในการประกาศจาก ๙๐ วัน เป็น ๑๒๐ วัน และควรกำหนดวิธีการประชาสัมพันธ์ การแจ้งด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าของกรรมสิทธิ์รับทราบเพื่อป้องกันการประกาศที่อาจทำให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ไม่สามารถรับรู้ได้ทันเวลาที่ประกอบประกาศตามที่กฎหมายกำหนด

- ควรพัฒนาที่สาธารณประโยชน์ที่มีอยู่แล้วด้วย

- งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเพียงพอหรือไม่

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยสภาพปัจจุบันมีที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิตามกฎหมายจำนวนมากที่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันมาเป็นเวลานาน มีสภาพควรพัฒนาให้เหมาะสมกับการที่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน แต่มีปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินที่หน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปพัฒนาได้ จึงควรมีกฎหมายกำหนดให้ที่ดินซึ่งเอกชนมีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองที่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นเวลาสิบปีสำหรับที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์และหนึ่งปีสำหรับที่ดินที่มีสิทธิครอบครอง โดยให้หน่วยงานของรัฐได้ประกาศไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันเมื่อครบเวลาดังกล่าว ผู้มีสิทธิในที่ดินดังกล่าวไม่ได้คัดค้านตามที่ประกาศนั้นให้ถือว่าที่ดินนั้นตกเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้าไปพัฒนาปรับปรุงสภาพที่ดินซึ่งประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์ร่วมกันนั้นให้มีสาธารณูปโภคที่ดีขึ้น

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๖ รัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ของประชาชนอย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ข้อ ๓.๒ การพัฒนาเมือง พัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม โดยมี ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี เศรษฐกิจดี เดินทางสะดวก ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการมีคุณภาพและทั่วถึง และเน้นความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ ความหลากหลาย และศักยภาพของเมือง บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในสังคม และข้อ ๓.๒.๒ แนวทางการพัฒนาเมืองสำคัญ (๑) ส่งเสริมกรุงเทพฯ ให้เป็นเมืองศูนย์กลางการติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการศึกษา การบริการด้านการแพทย์และสุขภาพระดับนานาชาติ ที่พร้อมด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีในการสื่อสารและระบบคมนาคมมาตรฐานสูง โดยปรับปรุงและจัดให้มี ศูนย์การขนส่งในเขตเมือง จัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน จัดเตรียมระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการทางสังคม และที่อยู่อาศัย ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชากรเมืองที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งแก้ไขปัญหาจราจร ขยะ น้ำเสีย น้ำท่วม และมลภาวะทางอากาศ ตลอดจนการจัดทัศนียภาพของเมือง ให้สวยงาม มีพื้นที่สีเขียวและสวนสาธารณะที่มากขึ้น

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่) พ.ศ. ก็เพื่อนำที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ของเอกชนที่ให้ประชาชนใช้ร่วมกันให้เป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งภาครัฐจะเข้าไปพัฒนาสาธารณูปโภคได้โดยไม่ติดขัดในข้อกำหนด จะทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนได้ใช้สาธารณูปโภคที่สมบูรณ์และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัตินี้ จะมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น คือ พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ (ไม่มี)

๒. ผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

๑. เป็นการส่งเสริมบทบาท หน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ใกล้ชิดประชาชน ชุมชน เป็นหน่วยงานที่จัดเก็บภาษีในท้องถิ่น จะได้จัดสรรงบประมาณเข้ามาพัฒนาพื้นที่สาธารณประโยชน์ให้กับประชาชนได้มากขึ้น

๒. เป็นการแก้ปัญหาเพื่อให้รัฐสามารถโอนที่ดินที่เป็นสาธารณูปโภคของหมู่บ้านจัดสรรให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ ที่รัฐจะได้เข้าไปพัฒนาพื้นที่ให้มีความเหมาะสมแก่การใช้สอย จะส่งผลให้สังคมและชุมชนน่าอยู่ ประชาชนมีความปลอดภัยในการอยู่อาศัยมากยิ่งขึ้น

๓. การที่รัฐได้เข้าไปแก้ปัญหาพัฒนาพื้นที่จัดสรรเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ ที่ภาคเอกชนได้ทิ้งร้างไม่ปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์ของประชาชน จะเป็นการพัฒนาพื้นที่พร้อมทั้งเป็นการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ปัญหาขยะ น้ำเสีย และปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม สร้างสวนสาธารณะเพิ่มพื้นที่สีเขียว จะเป็นการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้น่าอยู่อาศัยมากขึ้น

๓. ผลกระทบอื่นที่สำคัญ อาจจะต้องปรับปรุงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและอาจส่งผลกระทบต่อภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำกฎ ระเบียบ หรือประกาศของหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งต้องมีการออกกฎ ระเบียบ ที่ไม่ให้ซ้ำซ้อนในทางปฏิบัติกับกฎหมายอื่น

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

☒ ไม่มี

☐ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุปกรณ์

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร